

Effektrapport 2024

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner

Innehåll

Om Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner	2
Vårt uppdrag	2
Sveriges Stadsmissioners kansli	2
Samverkan mellan medlemmar	4
Arbetsgrupper	4
Sveriges Stadsmissioners konferens	4
Metodutveckling	4
Trygga Orten	4
Arbetsgrupp för effektmätning och kvalitetsutveckling	5
Stadsmissionens strategiska innovationsarbete	5
Nationell samordning av matdonationer	5
Second hand	6
Opinion och påverkan	6
Fattighetsrapporten	6
Hemlöshetsrapporten	7
Remissvar	7
Möten med utredare och politiker	7
Almedalen	7
Varumärke	8
Finansiering	8

Om Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner bildades 2007 och är en medlemsorganisation för den regionala Stadsmissionen. 2024 bestod Sveriges Stadsmissioner av 10 lokala medlemsorganisationer i Göteborg, Kalmar, Östergötland, Skåne, Stockholm, Sörmland, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro. Vår styrelse utgörs av direktörerna från våra 10 medlemsorganisationer. 2024 blev Karlstad Stadsmission en associerad medlem i Sveriges Stadsmissioner. Detta innebär att de kan ta del av olika typer av kompetensstöd, delta i nationella ansökningar och ha medlemmar i våra arbetsgrupper.

Tillsammans bedriver våra medlemmar social verksamhet på ett fyrtiotal orter runt om i Sverige. Samtliga medlemmar är fristående ideella föreningar eller stiftelser, som alla innehar ett 90-konto och är medlemmar i Giva Sverige.

Sveriges Stadsmissioner är också medlemmar i Fremia, Famna, Feantsa, Europeiska hubben för Bostad Först, Samarbetet för minskat matsvinn (SAMS), Euro diakonia, Cradlenet, Svenska institutet för standarder (SIS), Sponsrings & Eventföreningen, Brakely, samt i national advisory board for Impact Investing (Swedish NAB).

Vårt uppdrag

Sveriges Stadsmissioner finns till för att stärka våra medlemmars arbete lokalt och på så sätt skapa bättre förutsättningar för människor som lever i social och ekonomisk utsatthet i Sverige. Detta gör vi genom att främja samarbete mellan våra medlemmar, driva ett nationellt opinionsarbete inom prioriterade områden, skydda kännetecknet "Stadsmissionen" och utveckla den gemensamma identiteten och varumärket. Sveriges Stadsmissioner samarbetar också med nationella företagspartners och söker nationella bidrag till finansiering av drift och utveckling av våra medlemmars sociala arbete. Genom Sveriges Stadsmissioner sker gemensam kvalitets- och metodutveckling och vi söker projektmedel och genomför gemensamma utvecklingsprojekt. Historiskt har vi bland annat bedrivit gemensamma projekt inom områdena hemlöshet, matfattigdom och våld i nära relationer.

Denna rapport gäller endast Riksföreningen Sveriges Stadsmissioners arbete under 2024, samt de nationella projekt och utvecklingsarbeten som drivs via Riksföreningen. Effektrapporten omfattar inte de effekter som presenteras av medlemmarna, lokala Stadsmissioner, i deras respektive effektrapporter.

Sveriges Stadsmissioners kansli

Sveriges Stadsmissioners kansli har under 2024 haft 8 heltidsanställda med kompetens inom bland annat kommunikation, opinionsbildning, insamling och utveckling samt en universitetsstuderande praktikant under vår och höstterminen. Våra primära verksamhetskostnader utgörs av personalkostnader, medlemsservice, insamlingskostnader och opinionsbildning. Vi har även utgifter för lokal, konferenser, resor och kontorsutrustning.

Under 2024 har Sveriges Stadsmissioners kansli jobbat med att stödja och stärka våra medlemmars arbete och utveckling genom att främja samarbete bland lokala Stadsmissioner, samordna och driva utvecklingsarbete, driva nationellt opinionsbildnings- och varumärkesarbete samt skapa bättre ekonomiska förutsättningar för att driva och utveckla våra medlemmars sociala arbete.

Samverkan mellan medlemmar

Ett viktigt arbete är att stärka det nationella samarbetet och skapa plattformar där medlemmar kan mötas, nätverka och utveckla gemensamma arbetssätt. Genom Stadsmissionens årliga konferens och genom arbetsgrupper blir detta arbete både konkret och genomförbart. Det bidrar till ökad förståelse och engagemang för det gemensamma arbetet inom rörelsen och leder till ett förbättrat samarbete mellan medlemsorganisationerna inom bland annat opinionsbildning, verksamhetsutveckling och innovation. På så sätt stärks hela Stadsmissionsrörelsens kapacitet att tillsammans möta sociala utmaningar i samhället.

Arbetsgrupper

Sveriges Stadsmissioners arbetsgrupper har ett uppdrag från styrelsen inom specifika områden. Grupperna sammanträder 4–6 gånger per år, och deltagande är obligatoriskt för medlemmarna. Varje arbetsgrupp består av utsedda representanter från samtliga regionala stadsmissioner samt en representant från Sveriges Stadsmissioner. Arbetet leds av en ordförande, som väljs bland medlemsrepresentanterna. Arbetsgrupperna omfattar Hemlöshet, Fattigdom, Secondhand, Matcentral, Innovation, Strategisk kommunikationsforum samt från 2024, nya tillskottet Effektmätning och kvalitetsutveckling.

Sveriges Stadsmissioners konferens

Varje år samlar Sveriges Stadsmissioner sina medlemmar till en årlig konferens. Syftet med konferensen är att stärka samhörigheten mellan Sveriges Stadsmissioner och dess medlemmar, samt att öka kunskap och engagemang bland medlemmarna och deras medarbetare för Stadsmissionens gemensamma arbete och framtidsstrategi. Konferensen belyser även hur det lokala och det nationella ömsesidigt stärker varandra, och ger en möjlighet att synliggöra mångfalden och de styrkor som finns inom Stadsmissionsrörelsen. Utöver detta fungerar konferensen som en plattform för Stadsmissionens arbetsgrupper och nätverk att samarbeta och mötas för gemensamma arbetsmöten. 2024 hölls konferensen i Höör, där 135 medarbetare från Stadsmissioner runtom i landet deltog. Årets tema för konferensen var "Att Växa" och flera föreläsare, exempelvis Mina Dennert, Navid Modiri och Özlem Tan, bidrog med intressanta tankar och erfarenheter kring detta.

Metodutveckling

Genom att samordna, initiera och finansiera projekt och utvecklingsarbete skapar Sveriges Stadsmissioner nya metoder och förbättrade arbetssätt som förnyar och förbättrar vårt arbete. Detta ger våra medlemmar ökade förutsättningar att bedriva ett professionellt socialt arbete och bemöta nya samhällsutmaningar. På längre sikt bidrar insatserna till visionen om ett mänskligare samhälle.

Trygga Orten

Trygga Orten är ett samarbetsprojekt mellan Sveriges Stadsmissioner och Håll Sveriges Rent, det finansieras av Postkodlotteriet och löper från 2022-2025. Projektet kombinerar social och ekologisk hållbarhet på ett sätt som inte bara stärker individer utan också förbättrar hela samhällets långsiktiga hållbarhet. Det drivs av Östergötland Stadsmission i områden Hageby och Navestad i utkanten av Norrköping. Genom att fokusera på ungdomar och integrera ekologiska och sociala insatser skapar projektet en ny modell för att bekämpa utanförskap, minska nedskräpning och stärka framtidstron bland ungdomar. Genom att kombinera studiestöd, ledarskapsutbildning och feriejobb med ett ekologiskt fokus på nedskräpning och återbruk, erbjuder projektet en helhetslösning som inte bara gynnar individen utan

också stärker hela lokalsamhället. Projektet samarbetar med lokala aktörer som fastighetsägare, kommunen och näringslivet för att erbjuda ungdomar sina första jobb.

Projektet är också innovativt i sitt sätt att mäta effekterna av insatserna i projektet. Bland annat genom metoden "Räkna med hållbarhet", som både mäter och driver ungdomars väg till arbetsmarknaden. Att kunna påvisa tydliga effekter blir ett sätt att kommunala och privata aktörer att investera i lösningar säkerställa fortsatt finansiering av verksamheten. Och projektet levererar bra resultat. 37% flera ungdomar i Hageby och Navestad tog gymnasieexamen 2024 jämfört med 2022. Under 2024 har fokus legat på att mäta och sprida projektets resultat genom [Trygga Ortens utfallsrapport](#) 2022-2024 samt att skapa förutsättningar för att sprida modellen till flera platser i Sverige.

Arbetsgrupp för effektmätning och kvalitetsutveckling

År 2003 beslutade Sveriges Stadsmissioner att införa en gemensam effektmätning för alla medlemsorganisationer. Under 2024 bildades arbetsgruppen Effektmätning och kvalitetsutveckling, vars uppdrag formellt fastställs av styrelsen i februari 2025. Arbetsgruppen har fokuserat på att etablera kunskap om den nya effektmätningssstandard SS 29000 och utifrån den definiera en systemmodell för att möjliggöra standardens tillämpning. Arbetet resulterade i framtagandet av ett stödverktyg för de lokala Stadsmissionerna – *Ekosystem för effektmätning*. Ekosystemet omfattar både kvalitetsaspekter kopplade till styrning och uppföljning samt effektlogiker. Det gör det möjligt för Stadsmissionerna att på ett systematiskt sätt följa upp och visa hur verksamheten bidrar till förändring för deltagarna. Ett konkret resultat är framtagna verksamhetskartor som synliggör lokala samhällsproblem och de effekter som eftersträvas.

Stadsmissionens strategiska innovationsarbete

Under 2024 påbörjades arbetet med att utveckla Sveriges Stadsmissioners första innovationsstrategi, med syftet att stärka innovationskulturen, att bättre och snabbare kunna identifiera relevanta utvecklingsbehov och matcha dem mot finansieringsmöjligheter. En arbetsgrupp har tillsatts, och beslut om innovationsstrategin väntas under 2025. För att skapa fler hållbara och långsiktiga lösningar på samhällsutmaningar behöver vi stärka vår innovationskultur. Genom en strategi och tydliga processer kan vi bättre fånga upp idéer från våra lokala medlemmar och vidareutveckla vårt arbete för utsatta grupper på ett strukturerat och hållbart sätt.

Nationell samordning av matdonationer

Under 2024 har Sveriges Stadsmissioners medlemmar omfördelat 6,600 ton överskottsmat till människor i utsatthet via Matmissionen-butiker, sociala verksamheter och via matkasseverksamheter. Detta är en ökning med drygt 2000 ton jämfört med 2023. Allt fler människor lever i matfattigdom som en konsekvens av den ökande fattigdomen i samhället. Därför vill Sveriges Stadsmissioner utveckla och utöka verksamhet för omfördelning av överskottsmat från livsmedelsbranschen. 2023 gjorde man en utredning av hur vi best samordnar vårt donationssamarbete med livsmedelsbranschen på nationell nivå samt utvecklar en mer effektiv och nationell logistik för hantering och spridning av stora volymer överskottsmat. Resultat blev en mer verksamhetsnära nationell samordning som genomförs av 4 regionala Stadsmissioner samt en nationell transportbudget som säkerställer snabb och effektiv hantering och omfördelning av stora volymer överskottsmat. Både delarna har bidragit till ökningen i ton omfördelat mat.

Second hand

Den snabba utvecklingen inom cirkulär ekonomi och genomförandet av EU:s textilstrategi skapar både utmaningar och möjligheter för Stadsmissionens second hand-verksamhet. Nya regelverk kommer att förändra förutsättningarna för insamling och försäljning av textilier för återbruk, vilket kräver en strategisk och proaktiv anpassning av verksamheten. Under 2024 tillsattes en specialiserad arbetsgrupp med syftet att utveckla effektiva insamlingsprocesser för second hand i samband med nya lagen om insamling textil som började gälla 1 januari 2025. Utifrån omvärldsbevakning gav gruppen råd kring strategiska affärsbeslut och kunde stötta medlemmarna att avstå från olönsamma upplägg. Under 2024 deltog Sveriges stadsmissioner i uppstart av ett nordiskt nätverk för idéburen second hand och en kommitté under GIVA, båda med syftet att samla ihop sektorn, bla för att kunna bedriva ett effektivt påverkansarbete. Detta är ett exempel på hur vi synkar metodutveckling och politiskt påverkansarbete för att uppnå störst effekt.

Opinion och påverkan

Sveriges Stadsmissioner har under året bedrivit aktiv opinionsarbete genom rapporter, debattartiklar och möten. Som röstbärare för människor i utsatthet sprider vi kunskap om våra frågor till beslutsfattare, myndigheter, näringsliv och allmänhet. Målet är att sätta Stadsmissionens frågor på den politiska agendan, påverka politiken och förändring för människor i utsatthet. Syftet är att nå effekt genom arbete för att förflytta opinionen och bidra till lagstiftning som förbättrar människors livsvillkor. Genom kommunikation via våra sociala plattformar sprider Sveriges Stadsmissioner kunskap om våra frågor och verksamheter till beslutsfattare, myndigheter, näringsliv och allmänhet.

Fattighedsrapporten

Under 2024 har Sveriges stadsmissioner fortsatt sitt opinionsarbete genom att ta fram flera rapporter, bedriva mediekampanjer samt delta i samhällsdebatten. Stadsmissionens årliga publicering av [Fattighedsrapporten 2024](#) med titeln *“Jag hade ingen aning om att det var så svårt att få hjälp”*, belyser ökade andel människor som inte får den hjälp av samhället de har rätt till, eller får hjälpen alldeles försent. Rapporten omfattade flera rekommendationer, bland annat att höja riksnormen för försörjningsstöd och ökad Kooperation mellan socialtjänst och andra myndigheter.

Sveriges Stadsmissionens samarbete tillsammans med Marie Cederschiöld högskola i ett systematiskt kartläggningsarbete av deltagares behov av stöd och Stadsmissionens insatser. Kartläggningen har publicerats i den årliga Fattighedsrapporten. På detta sätt har Sveriges Stadsmissioner bidragit till både grundforskning och till en tydligare bild av fattigdomen i Sverige.

Den totala räckvidden inom samtlig media under lanseringsperioden uppgick till 45 miljoner potentiella visningar. Vilket motsvarar 4,5 miljoner kronor i uppskattat annonsvärde, varav det lokala genomslaget uppgick till 11 miljoner visningar, vilket motsvarade ett uppskattat annonsvärde på 1,1 miljoner kronor. Rapporten fick denna gång ett förhållandevis stort genomslag i lokalmedia, tack vare ett gott arbete av de lokala kommunikatörerna. Fattighedsrapportens räckvidd förklaras till stora delar att det har varit både lokala och nationella inslag i bland annat Svenska Dagbladet, Aftonbladet, Göteborgsposten med högst räckvidd på 25 miljoner hos Sveriges Radio och SVT.

För att lyckas med opinionsbildningen är det viktigt med både lokal och nationell mediebearbetning. Extra viktigt blir då val av tema för rapporten, liksom att en deltagare lokalt är röstbärare.

Hemlöshetsrapporten

Den årliga [Hemlöshetsrapporten 2024](#), den 13:e i ordningen, fokuserade på "den dolda hemlösheten", det vill säga människor som saknar tryggt och långsiktigt boende men inte får det stöd de behöver och därmed inte syns i den officiella statistiken. Rapporten undersöker bland annat kommunernas ansvar för att minska hemlösheten genom ett avsnitt skrivet av Tim Holappa Jur. dr på Stockholms universitet. Rapporten föreslår åtgärder som vräkningsförebyggande insatser, att Bostad Först-modellen ska införas nationellt och ett starkare samarbete mellan kommuner och socialtjänst för hållbar bostadsförsörjning.

Rapporten lanserades den 24 januari vid ett välbesökt seminarium i riksdagen med medverkan av Åsa Paborn, Tim Holappa och Anders Sjelvgren, generaldirektör för Boverket. I samband med lanseringen publicerades en [debattartikel](#) skriven av Åsa Paborn och Sveriges Stadsmissioners generalsekreterare Jonas Rydberg. Debattartikeln publicerades i Dagens Samhälle, en lokal debattartikel fanns i Göteborgsposten, liksom inslag i TV4 Nyhetsmorgon, TV4 Nyheterna, en TT artikel samt en artikel i Altinget.

Den totala räckvidden inom samtlig media under lanseringsperioden uppgick till 57,6 miljoner potentiella visningar. Det motsvarande 4,9 miljoner kronor i uppskattat annonsvärde, varav det lokala genomslaget uppgick till 28,5 miljoner visningar, motsvarande ett uppskattat annonsvärde på 2,4 miljoner kronor.

Remissvar

En viktig framgång i påverkansarbetet under året var att Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende trädde i kraft den 1 april 2024. Sveriges Stadsmissioner har länge varit en drivande kraft för att skapa skyddade boenden med ett tydligt barnrättsperspektiv. Tillsammans med bland annat BRIS har Sveriges Stadsmissioner arbetat för en lag som stärker barns rättigheter i skyddade boenden och vi är stolta över att lagförslaget nu har blivit verklighet.

Utöver det lämnade Sveriges Stadsmissioner under 2024 ett flertal remissvar och yttrande kopplade till socialpolitiska frågor, bland annat på förslag till föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende, på förslag om förändring och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget, ett yttrande om ett nytt inkluderande jämställdhetspolitiska delmål avseende våld, remissvar på betänkandet "*Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus*", m.fl. Genom dessa remissarbete och engagemang i lagstiftningsprocessen vill vi säkerställa att policys och lagar utformas så att de skapar bättre förutsättningar för människor i utsatthet.

Möten med utredare och politiker

Sveriges Stadsmissioner har haft flera viktiga möten med politiska företrädare, däribland bostads- och socialpolitiska talespersoner från L, KD, M och V. Stadsmissionen deltog aktivt vid flera riksdagspartiers kommundagar och förde dialog med bland annat social-, bostads, finans-, arbetsmarknads-, utbildnings- och skolministrar. Arbetsmarknadsministern besökte en av våra secondhandbutiker, vilket gav möjlighet att diskutera frågor om arbetsmarknad och hemlöshet. Tillsammans med Röda Korset och Bris mötte vi även statssekreteraren till socialförsäkringsministern för att diskutera kommande utredningar och aktivitetskrav och bidragstak i försörjningsstödet.

Almedalen

Under politikerveckan i Almedalen deltog Sveriges Stadsmissioner för att driva ytterligare opinion. Där anordnade vi två seminarier kring den nya lagstiftningen för skyddat boende ur ett barnrättsperspektiv. Dessutom var Sveriges Stadsmissioner också medarrangör av Fattigdomsseminariumet "*Att leva eller att överleva – vad är skäligt?*" tillsammans med Bris och Svenska Röda Korset. På detta seminarium

medverkade bland annat socialtjänstministern statssekreterare, en forskare och två ledarskribenter från DN och Aftonbladet.

Utöver seminarierna arrangerades ett fastighetsmingel i Wallenstams trädgård för att diskutera socialt hållbara bostadslösningar. Vår generalsekreterare deltog aktivt i diskussioner och seminarier om hemlöshet, fattigdom, barnrättsfrågor, sociala innovationer och ofrivillig ensamhet. Almedalen är fortsatt en central arena för opinionsbildning, nätverkande och strategiska samtal med nyckelpersoner som kan bidra till att möjliggöra våra mål och visioner.

Varumärke

En central del i arbetet är att förvalta och utveckla varumärket Stadsmissionen. Genom en enhetlig profil och tydliga riktlinjer för användningen av varumärket skapas ett gemensamt uttryck för hela rörelsen. Detta arbete bidrar till ökad kännedom om och förtroende för Stadsmissionen, både som organisation och som enhetligt varumärke.

Förra året bytte Sveriges Stadsmissioner visuellt kännetecken, vilket skapade ett gemensamt uttryck bland hela rörelsen. Under 2024 har arbetet fortsatt med att etablera profilen i praktiken. Varumärkesarbetet har bland annat resulterat i dokumentet *Varumärket i praktiken*, som ger en strategisk grund för vår kommunikation och verksamhetsutveckling. Dessutom har designmanualer tagits fram för att säkerställa ett enhetligt visuellt uttryck. Målet är att stärka igenkänning och genomslag både lokalt och nationellt.

Finansiering

Ett av våra viktigaste uppdrag är att samla in företagsmedel, statsbidrag och finansiering från fonder och stiftelser. De insamlade medlen ger våra medlemmar ökade möjligheter att bedriva socialt arbete lokalt och samt jobba med metodutveckling. På så sätt bidrar vi till ökad kapacitet och lägger grund för långsiktig förändring.

Under året har vi bedrivit monetär insamling, främst mot företag samt sökt nationella bidrag för att stärka medlemmars verksamheter. Under 2024 har Sveriges Stadsmissioner samlat in 73,5 mkr från företag, stiftelser och offentliga bidragsgivare. Motsvarande belopp var 64,2 mkr miljoner år 2023. Under 2024 har vi delat ut 56,8 mkr till våra medlemmar i verksamhetsstöd och till metodutvecklande projekt. Samma belopp var år 2023 48,4 miljoner. Ökningen beror främst på en ökning i beviljade statsbidrag samt ett nytt sätt att dela ut fleråriga projektmedel.